

Willem Cornelis van der Kam is geboren op 19 januari 1922 in Leeuwarden. Hij was de zoon van Johan Piet van der Kam (1875-1944) en Joukje Leistra (1883). Zijn ouders trouwden op 2 juni 1904 in Schoterland. Hij had twee broers en een zus.

Voor de oorlog was hij scout bij de Christelijke Scouting Burmania in Leeuwarden. In 1941 was hij hier vaandrig. Tijdens de oorlog, na het verbod op Scouting op 2 april 1941, gaan de (assistent) patrouilleleiders door onder de naam Spitsbroeders. Wim geeft, samen met Siep Bakker, Klaas la Roy en een leider uit Amsterdam, leiding aan de groep. Op Hemelvaartsdag 1941 gaan ze, zonder uniform, op kamp naar Steenwijkerwold en met Pinksteren naar Oudemirdum. Ook in de zomer gaan de scouts op kamp, opnieuw naar Steenwijkerwold. In 1942 gaan ze met Pasen naar Amsterdam en in augustus naar Dwingeloo, Het laatste kamp in oorlogstijd is in de zomer van 1944.

Wim dook ondertussen onder in Heerenveen, waarschijnlijk om te voorkomen dat hij in het kader van de Arbeitseinsatz tewerkgesteld zou worden als dwangarbeider in Duitsland. In augustus 1943 richtten zes vriendjes van 10 tot 12 jaar oud in Heerenveen een clubje op. Koen Aartsma was één van hen. Ze wilden graag een padvindersgroep worden, maar hadden geen idee wat dit betekende. Ze kozen onderling een hopman, vaandrig, voorzitter en secretaris en oefenden iedere week twee middagen op een grote zolder in salueren, wacht aflossen etc. Van een oud padvinder uit Leeuwarden kregen ze een paar boeken over padvinderij waardoor ze meer Scoutingactiviteiten konden organiseren.

Op een gegeven moment dook bij één van de scouts Wim van der Kam, vaandrig bij de Burmaniagroep in Leeuwarden, onder. Hij bracht de groep de beginselen van Scouting bij, Het soldaatje spelen was snel voorbij en de jongens werkten vol geestdrift mee aan de illegale padvindersbeweging. Ze vonden donateurs en lieten bij een vertrouwde zaak een krantje stencilen met de naam PV-nieuws.

Eén van de donateurs kwam als gijzelaar terecht in St. Michelsgestel. De jongens stuurden in hun onschuld een krantje naar hem op en deze werd door de SS onderschept. Drie jongens werden opgepakt, naar het politiebureau gebracht en in een cel gestopt. Na een paar bange uren zijn ze verhoord. De volgende ochtend volgde het vonnis: ontbinding van het clubje en inleveren van de typemachine. Maar onder aansporing van vaandrig van der Kam gingen de jongens hierna gewoon door, In de zomer van 1944 kampeerden ze met een aantal Amsterdamse padvinders in de bossen bij Dalfsen. Bij één van de officiële bijeenkomsten kwam Wim in uniform, De groep kreeg de naam Oranje Nassaugroep. Op 23 december 1944 werden de (assistent) patrouilleleiders geïnstalleerd.

Wim ging na de oorlog terug naar de groep in Leeuwarden. Hij werd hier hopman. De Oranje Nassaugroep ging nauwer samenwerken met de van Maasdijkgroep in Heerenveen. In november 1948 wordt de Oranje Nassau stam opgericht onder leiding van oubaas J. J. H. van der Ree.

Willem trouwde op 21 november 1946 in Utrecht met Sibbeltje Tjettje (Sippie) Baarda (1907-1964). Ze was voor de oorlog Akela bij de Burmaniagroep in Leeuwarden. Het stel verhuisde naar Zeist. Zijn vrouw overleed in 1964 in Driebergen.

DE ORANJE-NASSAU GROEP TE HEERENVEEN

Met de geschiedenis van deze groep zijn slechts weinigen bekend. In Aug. 1943 richtten een zestal vriendjes van 10—12 jaar een clubje op, zoals er zoveel zijn. Maar ditmaal zou het een padvindingsclub worden. We hadden echter geen flauw idee wat padvinder-zijn betekende en kozen een hopman, vaandrig, voorzitter en secr. penningmeester onderling en oefenden op een grote zolder twee middagen per week in salueren, wachtaflossen, kortom gingen soldaatje spelen. Later werd dit iets beter toen een oud-padvinder uit Leeuwarden ons een paar boeken over padvinderij leende. Op zekere dag kwam bij een der leden een padvinder onderduiken: Vndrg. W. C. van der Kam van de Burmania-groep uit Leeuwarden. Hij stelde erg veel belang in ons werk en bracht ons de eerste beginselen bij.

Jan Fryske Groun

Heel spoedig was het soldaatje spelen vergeten en werkten we vol geestdrift mee aan de illegale p.v.-beweging. We zagen kans om 25 donateurs te krijgen en lieten bij een vertrouwde zaak een krantje stencilen met opschrift: „PV-nieuws”. Dit werd ons noodlottig. Eén der donateurs werd in St. Michelsgestel gevangen gezet en in onze onwetendheid sloten wij een krantje bij een brief in. Deze brief werd door de SS geopend en reeds de volgende dag werden drie van ons naar het politiebureau getransporteerd en in de cel gestopt. Na enige bange uren werden we verhoord. Natuurlijk waren we doodonschuldig, het was een gewoon jongensclubje en het krantje typten we zelf. De volgende dag werd het vonnis voltrokken: ontbinding van de club en verbeurdverklaring van de typemachine. Maar we lieten het er niet bij zitten. Onder aansporing van vaandrig van der Kam zetten wij door. In de zomer van 1944 kampeerden we met een groepje Amsterdamse p.v.-ers in de bossen van Dalſen: een prachtkamp. Bij een van onze officiële bijeenkomsten thuis verscheen de vaandrig in uniform (we keken onze ogen uit) en werd de groep: „Oranje-Nassau” gedoopt. 23 Dec. 1944 werden zes PL's en APL's geïnstalleerd. Het was een prachtig moment. Na de bevrijding ging de vaandrig terug naar Leeuwarden en kwam er voor ons werk aan de winkel. We stelden ons met de van Maasdijkgroep in verbinding en nog twee groepen konden worden samengesteld. Thans bloeit de troep en bestaat uit 4 patr. van 6 jongens elk. Als het ons tegenloopt kijken we naar het imitatie-diploma, dat we in de oorlog kregen en dat een ereplaats op onze kamer heeft, dan weten we dat alles kan en moet in orde komen.

PL. KOEN AARTSMA.

Meer informatie

Padvindders gezocht, 75 jaar geschiedenis van de Scoutinggroep Burmania uit Leeuwarden Buitenspoor maart 1948

[Geboorte Willem Cornelis van der Kam op 19 januari 1922 te Leeuwarden » Open Archieven](#)

[Johan Piet van der Kam \(1875-1944\) » Stamboom](#)

[Hakkert » Genealogie Online](#)

[Overlijden Sibbeltje Tjettje Baarda & Willem Cornelis van der Kam op 29 april 1964 te Driebergen-](#)

[Rijsenburg » Open Archieven](#)

[Sibbeltje \(Sippie\) Tjettje Baarda \(1907-1964\) »](#)

[Dijkstra en Leistra aanverwanten » Genealogie Online](#)

[Registratie Joukje Leistra & Willem Cornelis van der](#)

[Kam & Johan Piet van der Kam & Minke van der](#)

[Kam & Marten van der Kam & Okele van der Kam in](#)

[1912 » Open Archieven](#)

[Leeuwarder courant : hoofdblad van Friesland » 02](#)

[mei 1964 - Art. 227 | Delpher](#)

[De Heerenveensche koerier : onafhankelijk dagblad](#)

[voor Midden-Zuid-Oost-Friesland en Noord-](#)

[Overijssel » 30 mei 1949 - Art. 59 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.